

Próbny egzamin ósmoklasisty — arkusz 6

„Balladyna”, tekst informacyjny, język, wypracowanie

opracowanie: Mateusz Będkowski · niekazmuliczyc.pl

WYPEŁNIA NAUCZYCIEL

Punkty / 34

Ocena

Imię i nazwisko _____ Klasa _____ Data _____

Grupa A

13 zadań · 34 punkty · 90 minut · bez słownika · pisz czytelnie · w zadaniach otwartych liczysz poprawną formę i pisownię.

Zadanie 1. (0–4)

OTWARTE

Przeczytaj tekst. Oceń, czy zdanie jest prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

Baśń o zbrodni

„Balladynę” Juliusz Słowacki napisał w 1834 roku, gdy mieszkał w Szwajcarii. Drukiem utwór ukazał się kilka lat później, w 1839 roku w Paryżu. Autor nazwał go tragedią w pięciu aktach.

Akcja rozgrywa się w dawnych, legendarnych czasach nad jeziorem Gopło. Obok ludzi występują tu postacie fantastyczne: nimfa Goplana i jej słudzy, Skierka i Chochlik. Świat baśni miesza się w dramacie z okrutną historią o żądzy władzy.

Słowacki chętnie sięgał po motywy znane z ludowych ballad i pieśni. Wybór żony za pomocą próby z malinami przypomina baśnie, w których bohaterowie muszą wykonać trudne zadanie. Tutaj jednak próba kończy się zbrodnią.

Do dziś „Balladyna” jest często wystawiana w teatrach, a jej bohaterka stała się symbolem bezwzględnej ambicji. Moim zdaniem to jedna z najbardziej poruszających opowieści o tym, jak jedna zła decyzja pociąga za sobą kolejne.

1. Bohaterka dramatu stała się symbolem bezwzględnej ambicji. — P / F
2. W dramacie występują wyłącznie postacie realistyczne. — P / F
3. „Balladyna” nie jest dziś wystawiana w teatrach. — P / F
4. Akcja rozgrywa się nad jeziorem Gopło. — P / F

1. 0 1 2 3 4

Zadanie 2. (0–1)

ZAMKNIĘTE

Jaki jest główny cel tekstu?

- A. opis życia na zamku
- B. streszczenie całego dramatu
- C. reklama spektaklu
- D. przybliżenie najważniejszych informacji o „Balladynie”

Zadanie 3. (0–1)

ZAMKNIĘTE

Które zdanie wyraża opinię?

- A. Drukiem utwór ukazał się w 1839 roku.
- B. Akcja rozgrywa się nad jeziorem Gopło.
- C. Autor nazwał go tragedią w pięciu aktach.
- D. Moim zdaniem to jedna z najbardziej poruszających opowieści...

Odpowiedz na pytania na podstawie tekstu.

1. Czym próba z malinami różni się od prób w baśniach?

2. Kiedy i gdzie „Balladyna” ukazała się drukiem?

4. 0 1 2

Przeczytaj fragment utworu. Oceń, czy zdanie jest prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

Juliusz Słowacki, „Balladyna” (fragment aktu I)

SKIERKA

/ śpiewa do ucha Wdowy /
Matko, w lesie są maliny,
Niechaj idą w las dziewczyny.
Która więcej malin zbierze,
Tę za żonę pan wybierze.

WDOWA

Coś matce staruszce
Przyszło do głowy... Mój ty królewicu,
Jeśli pozwolisz twej pokornej służce,
To ci poradzi, piękny krasnolicu.
Oto niech rankiem idą w las dziewczyny,
A każda weźmie dzbanek z czarnej gliny;
I niechaj malin szukają po lesie:
A która pierwsza dzban pełny przyniesie

Świeżych malinek, tę weźmiesz za żonę.

KIRKOR

Wyborna rada... O! złota prostoto!
Ty mi dasz szczęście niczym nieskłócone,
Dnie rozkoszami przeplatane z cnotą.
Tak, moja matko... niech o słońca wschodzie
W las idą córki z dzbankami na głowie.
A my w lipowym usiádziemy chłódzie;
Która powróci pierwsza, ta się zowie
Hrabini Kirkor... Sądz sam, wielki Boże.

Objaśnienia: Skierka — duszek, sługa Goplany (nimfy, królowej Gopły); Wdowa — matka Balladyny i Aliny; Kirkor — pan zamku; krasnolicu — o pięknej, rumianej twarzy; nieskłócone — niezakłócone; zowie się — będzie się nazywać; Hrabini — hrabina.

1. Kirkor ma wybrać żonę na podstawie zebranych malin. — P / F
2. We fragmencie wypowiadają się Skierka, Wdowa i Kirkor. — P / F
3. Wdowa sama wybiera, którą córkę wyda za Kirkora. — P / F
4. Dziewczyny mają iść do lasu wieczorem. — P / F

5. 0 1 2 3 4

Do jakiego rodzaju literackiego należy „Balladyna”?

- A.** do publicystyki **B.** do liryki **C.** do dramatu **D.** do epiki

Jak Kirkor ocenia pomysł Wdowy?

- A.** uważa go za głupi **B.** jest nim zachwycony
C. jest obojętny **D.** boi się go

Zadanie 8. (0–2)**OTWARTE**

Odpowiedz na pytania na podstawie fragmentu utworu.

1. Kogo Kirkor prosi o osąd na końcu fragmentu? Przytocz te słowa.

2. Czy taki sposób wyboru żony jest rozsądny? Uzasadnij jednym argumentem.

8. 0 1 2

Zadanie 9. (0–2)**OTWARTE**

Wypisz ze zdania imiestwów i nazwij jego rodzaj.

1. Śpiewający chłopiec stał przy oknie. — _____

2. Przeczytana książka leżała na stole. — _____

9. 0 1 2

Zadanie 10. (0–2)**OTWARTE**

Nazwij rodzaj zdania podrzędnego.

1. Chłopiec, który mieszka obok, gra na skrzypcach. — _____

2. Poszedłem do biblioteki, żeby wypożyczyć książkę. — _____

10. 0 1 2

Zadanie 11. (0–3)**OTWARTE**

Zapisz poprawnie (zasady pisowni obowiązujące od 1 stycznia 2026 r.).

1. (nie)najszybszy — _____

2. (p/P)lac (l/L)itewski — _____

3. (pół)serio — _____

11. 0 1 2 3

Zadanie 12. (0–1)**ZAMKNIĘTE**

Co znaczy frazeologizm „mieć muchy w nosie”?

A. mieć zły humor

B. mówić na próżno

C. zachować sekret

D. szybko uciec

Wybierz jeden temat i napisz wypracowanie. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 200 słów.

1. Czy ambicja może prowadzić do zła? Napisz rozprawkę. Odwołaj się do „Balladyny” oraz innego utworu literackiego.
2. Napisz opowiadanie z elementami fantastycznymi o bohaterze, który musi przejść trudną próbę.

ROZWIĄZANIE

13.	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
-----	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----